

28.10.2014

**HAKANIEMENRANNAN JA MERIHAAN YMPÄRISTÖN SUUNNITTELUPERIAATTEET,
KALLIO, SÖRNÄINEN, KRUUNUNHAKA**

Hankenro 1611_1
HEL 2013-002028

SISÄLLYS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 12.9.–13.10.2014

Viranomaisyhteistyö

– tiivistelmät viranomaisten kannanotoista sekä vastineet

Mielipidekirjeet

– yhteenveto osallisten mielipiteistä ja vastineet

Yhteenveto yleisötilaisuudesta

LIITE

Keskustelutilaisuuden 1.10.2014 muistio

28.10.2014

Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kannanotoista ja mielipiteistä sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 12.9.–13.10.2014

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kaupungintalon ilmoitustaululla ja kaupunkisuunnitteluvirastossa sekä viraston internetsivuilla. Suunnitelmaa koskeva yleisötilaisuus pidettiin 1.10.2014 Laiturilla.

Viranomaisyhteistyö

Liikennevirasto toteaa lausunnossaan, että uuden sillan suunnittelussa tulee huomioida Liikenneviraston ohjejulkaisu Suositukset vesistösiltojen aukkomoitoista (Merenkululaitoksen julkaisuja 12/2005) mukaiset ohjeistukset.

Vastine

Uuden sillan suunnittelussa on huomioitu liikuntaviraston ohjeistus uusien siltojen alituskorkeudesta. Suunnittelun lähtökohtana on että silta toteutetaan matalampana, 5,35 metrin alituskorkeudella, jolloin se voidaan liittää luontevasti nykyiseen katuverkkoon ja nykyiset ramppialueet on mahdollista vapauttaa täydennysrakentamiseen. Jatkosuunnittelussa huomioidaan lisäksi Liikenneviraston ohjeistus.

Museovirasto toteaa lausunnossaan, että Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti lausunnon asiasta antaa kaupunginmuseo.

Helsingin kaupunginmuseo toteaa, että muutosalueelle ja sen välittömään läheisyyteen liittyy kulttuuriympäristöarvoja, jotka tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Suunnittelualue rajautuu kahteen RKY 2009 alueeseen: Osuusliikkeiden ja teollisuuden Sörnäinen ja Helsingin yliopiston rakennusten muodostamaan kokonaisuuteen Siltavuoren penkereellä.

Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki), johon sisältyy

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

28.10.2014

Kruununhaka ja joka pohjoisessa rajautuu Sörnäisten kaupunginosaan. Siltavuorenrannan ja Pohjoisrannan kaupunkimaisema avautuu lähes tyttäessä Helsingin niemeä pohjoisesta. Se on yksi kaupungin topografisesti ja maisemallisesti tunnusomaisia näkymiä.

Myös Merihakaan liittyy kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Merihaka on määritelty Helsingin yleiskaava 2002:ssa rakennus- ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi aluekokonaisuudeksi. Lisäksi kaupunginmuseo on arvottanut Hanasaari B:n kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi kohteeksi.

Kaupunginmuseo korostaa, että jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristöt ja niihin liittyvät arvot siten, että ne on mahdollista tulevaisuudessakin säilyttää.

Vastine

Alueen ja ympäristön kulttuuriympäristöt liittyvät arvot ovat suunnittelun lähtökohtia. Jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomioita alueen kaupunkijulkisivuihin ja -maisemaan.

HSY toteaa lausunnossaan, että asemakaavaselostuksen vesihuoltoliitteessä tulee esittää vesihuollon täydennykset ja johtosiirrot kustannusarvioineen.

Vastine

Suunnittelualan kunnallisteknisten verkostojen selvitys tehdään asemakaavoituksen yhteydessä.

Rakennusvirasto esittää, että vanhalla sillalla liikennöinti on mahdollista sillan rakentamisen ajan. Alueella tulee säilyttää koira-aitaus ja toivottavaa on, että alueen vihreä luonne säilyy.

Vastine

Uuden sillan suunnittelussa otetaan huomioon rakennusaikainen liikenne. Alueen viheralueet suunnitellaan monipuolisina ja koira-aitauksen sijoittumista alueelle tutkitaan. Sörnäisten rantatien luonne pyritään säilyttämään vihreänä.

Mielipidekirjeet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse viisi mielipidekirjettä koskien osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Lisäksi vuorovaikutuksessa on huomioitu Helsingin Saaristolaiturit Oy:n kanssa käyty neuvottelu.

28.10.2014

Kiinteistö Oy Lintulahdenpenkere

Mielipiteessä esitetään että Sörnäisten rantatien muuttamisella kaupunkibulevardiksi on suuri positiivinen merkitys Itäisen Kantakaupungin kaupunkikuvalle. Lisäksi toivotaan, että hankkeen yhteydessä toteutetaan kokonaisen kaupunginosan edessä olevan kivihiilivuoren siirtäminen joko maanalaiseen siiloon tai kokonaan muualle.

Vastine

Hanasaassa sijaitsevan hiilenvarastointialue ei kuulu suunnittelualueeseen.

Merihaan veneseura ry. esittää mielipiteessään että muu kuin moottoriveneliikenne on unohdettu uusia merellisiä alueita suunniteltaessa. Helsingin suojaisat sisälahdet on suljettu silloilla. Uusien siltojen silta-
penkereet huonontavat veden vaihtuvuutta ja siten lisäävät vesialueen rehevöitymistä. Mielipiteen esittäjä ehdottaa että tulevaisuudessa Kruunuvuorenrannan raitiotielinjaus kulkisi Hakaniemen kautta. Jos silta-
yhteys toteutetaan Tervasaaren kautta, Merihaan ympäristön purje-
veneilijät joutuvat muuttamaan toisaalle ja toiminta vaikeutuisi.

Helsingin Saaristolaivurit Oy

3.10.2014 käydyssä palaverissa Helsingin Saaristolaivurit Oy esitti huolensa toimintansa jatkuvuudesta sillan madaltuessa. Osa liikennöivistä aluksista ei sillan madaltuessa mahtuisi kulkemaan matalamman sillan ali. Lisäksi Kruununhaan rannassa sijaitsevan kotisataman tarpeet ovat suuremmat kuin nykyiset puitteet.

Vastine

Ks. Liikenneviraston vastine.

Hakaniemensillan lisäksi nyt suunnitelmassa olevan, Tervasaaren kautta kulkevan, Nihdin sillan osalta on tutkittu noin viiden metrin alituskorkeutta.

Suunnittelualueella on mahdollista kehittää satamatoimintaa niin teknisensataman kuin turistsatamankin lähtökohdista. Myös huvivenesatamien monipuolista toimintaa voidaan mahdollistaa alueella.

Mi01

Mielipiteen esittäjä pitää nykyisiä liikennejärjestelyjä kävely- ja pyöräilyliikennettä syrjivänä. Autoliikenteen nopeudet ovat kaupunkialueelle liian suuria. Sörnäisten rantatielle esitetään kapeampia katuja sekä kaikkien liikennemuotojen sijoittamista katualueelle koko matkalle. Täydennysrakentamisesta toivotaan tehokasta rakentamista ja elävää katuympäristöä.

28.10.2014

Mi02

Mielipiteen esittäjä pitää tärkeänä, että tuleva raitiotie Laajasaloon toteutetaan Hakaniemen kautta.

As. Oy Hakaniemen Rantapuisto, As. Oy Helsingin Hakaniemenranta 16 ja As. Oy Merihaan Rantakulma Mi03

Mielipiteen esittäjät pitävät täydennysrakentamista hyvänä asiana alueen kehitykselle. Sillan sijaan pitäisi tutkia myös tunnelivaihtoehto. Alueen kävely-yhteyksiä tulisi merkittävästi parantaa ja Merihaan kevyenliikenteensiltayhteys toteutettaisiin viherkantena. Hakaniemenrannan aluetta kehitettäisiin torin ja Kauppahallin jatkeena, jonne sijoittuisi luontevasti palveluita. Rantaan sijoittuvat reitit olisivat luonteeltaan vehreitä. Täydennysrakentamisen toivotaan tuovan elinvoimaisuutta alueelle ja tavoitteeksi esitetään kaupunkirakenteen kuromista umpeen. Lisäksi otetaan kantaa Merihaan sisäiseen täydennysrakentamiseen. Alueen katutilan tulisi olla luonteeltaan kaupunkimainen ja raitiotie ehdotetaan vietävän Merihaan kannen alitse Näkinsillan suuntaisesti. Lisäksi toivotaan, että alueen kehittäminen voisi käynnistyä heti, pienillä toimenpiteillä kuten konttikahvioilla, jonka tyyppistä toimintaa alueelle onkin jo muodostunut. Kaavaprosessin toivotaan olevan vuorovaikutteinen ja jatkoa onnistuneelle yleisötilaisuudelle odotetaan.

Vastine mielipiteisiin Mi01, Mi02, Mi03

Alueen liikennesuunnittelun yhteydessä tutkitaan kävelyn- ja pyöräilyyhteyksien parantamista alueella, sillan vaihtoehtoja ja vaikutuksia. Raitiotieyhteyttä Laajasaloon arvioidaan erillisessä hankkeessa. Täydennysrakentamisen ja katutilan osalta mielipiteiden tavoitteet vastaavat periaatteiden tavoitteita. Merihaan täydennysrakentamista tutkittu ratkaistaan mahdollisesti omana työnään.

Yhteenveto yleisötilaisuudesta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskeva yleisötilaisuus pidettiin Laiturilla 1.10.2014 klo 14–20. Asukastapahtumassa esille nousivat sillan vaihtoehtojen tutkiminen, kuten tunnelivaihtoehto tai sijainnin muuttaminen siten että linjaus kulkisi Merihaan alta. Lisäksi erityisesti Silta-vuorensalmen rantojen kohentaminen tuotti ideoita. Yleisesti täydennysrakentaminen nähtiin alueelle luontevana.

Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet**OAS****Asukastilaisuus****Paikka:** Laituri**Aika:** 1.10.2014 14.00 – 20:00**Paikalla****Kaupunkisuunnitteluvirastosta:**

Perttu Pulkka, arkkitehti

Marjaana Yläjääski, arkkitehti

Milla Nummikoski, arkkitehti

Jukka Kähkönen, arkkitehti

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti

Taneli Nissinen, liikennesuunnittelija

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puheenjohtaja

Osallistujia: 60-80 henkilöä**Tilaisuuden kulku**

Tilaisuudessa kerättiin asukkaiden ideoita suunnittelutyön pohjaksi. Suunnittelijat keräsivät osallistujien ideoita ylös. Tapahtuman ideointi osuus kesti klo 14-18. Tämän jälkeen pidettiin paneelikeskustelu.

Mielipiteet tulee jättää **13.10.** mennessä.**Tilaisuudessa esitetyjä ideoita:**Nykytilanne:

Hyvää alueella

- Korkeasaaresta kuuluu leijonien karjuntaa
- Kansa on pikkuhiljaa löytänyt Hakaniemenrannan (Kulttuurisauna ja sen edustan pikniknurmi, epävirallinen uimapaikka huoltolaiturilta), onnistuneita väliaikaistoimintoja kesällä 2014 (kahvila, sup-lautojen vuokraus)
- Rantareitti suosittu, vielä suositumpi kun Kalasatama valmistuu
- Venepaikat lähellä

Parannettavaa alueella

- Melu estää viettämästä aikaa parvekkeella ja peittää leijonien karjunnan
- Puistot melualueita
- Kruunuhaasta huonot yhteydet Siltavuorenrantaan
- Pyöräreitti on vilkas ja kulkee rantareitillä, asuintaloista käynti vaarallisesti suoraan pyörätielle

PostiosoitePL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi**Käyntiosoite**Kansakoulukatu 3
HELSINKI 10
<http://www.hel.fi/ksv>**Puhelin**

+358 9 310 1673

Faksi

+358 9 310 37409

Tilinumero

800012-62637

Y-tunnus0201256-6
Alv. nro
FI02012566

- Sörnäisten rantatie vaikeasti ylitettävä, ylikulkusilta purettu turhaan
- Hakaniemen ranta epämiellyttävä, parkkialueet rannassa paraatipaikalla
- Opetusviraston rakennus ruma ja hallitseva
 - ei tulisi lukita säilytettäväksi ikuisesti nyt tehtävien suunnitteluratkaisujen myötä
 - Parkkialue epämiellyttävä ja arvokkaalla paikalla

Tulevaisuus:

Alueen yhteydet

- Hyvä kävely-yhteys rantaan
- Kallion alueen kytkeminen Suvilahden rantaan
- Sillan sijaan yhteyttä tulisi tutkia tunnelia salmen ali
- Useita siltoja salmen yli
- Hakaniemenranta merihakalaisille tärkeä yhteys viheralueille, nykytilanteessa salmen eteläranta kuitenkin mieluisampi
- Jonottavat autot aiheuttavat enemmän päästöjä kuin nykytilanteessa
- Pyöräily- ja raitikkayhteydet Rantatielle, Ei ratikkaa rantaan
- Torilta yhteys rantaan.
- Merihaan kantta jatketaan Rantatien yli

Ympäristön parantaminen

- Rannat kaupunkilaisten käyttöön: museo, kajakit, kahvilat, uimaranta
- Hakaniemenrantaan puisto ja toimintoja, Rantabulevardi
- Turisteille nähtävää
- Veden äärelle tulisi päästä, rantamuuri liian korkea mm. kalastajille ja melojille, kelluvia toimintoja
- Paikkoja lapsille ja nuorille, viipalekoulu
- Venesatama ja veneiden talvisäilytys
- Meluntorjunta suunnittelun lähtökohtana
- Hakaniementorin kehittämisestä oma ideailta
- Väliaikaistoimintoja Siltavuorensalmen ympärille heti

Täydennysrakentaminen

- Kansi Merihaasta rantatien yli, lisää Merihakaa
- Näkymiä asunnoista ei saa peittää
- Merihakaa ei tule piilottaa uuden rakentamisen taakse
- Alueelle maamerkkirakennus
- Rakentaminen kiinni siltaan (vrt. Tukholma)
- Sillan alustilan hyödyntäminen
- Viheralueiden merkitys kasvaa kun täydennysrakennetaan
- Järkeä pysäköintinormeihin alueella: hyvät yhteydet
- Matala laiturireitti alueen ympäri
- Hakaniemi osa keskustaa
- Tarvitaan vetovoimatekijöitä, kaupallisia palveluita
- Vahvistetaan alueen luonnetta

Paneelikeskustelu:

- Alueen reunoja ei koskaan suunniteltu: vahinkojen summa
- Rannat käyttöön! Veden äärelle pääseminen tärkeää, tällä hetkellä ei käytössä ollenkaan
- Lisää vehreyttä, lasten leikkipaikkoja, harrastuspaikkoja, taidetta
- Huomioidaan veneilijät rantojen suunnittelussa
- Kaupunkibulevardi: kaikki liikennemuodot samassa, katutason liiketiloja